

PRENUMERATA

Miesięcznie we Lwowie
3 zł. 30 gr., kwartalnie
9 zł. 40 gr., z dostawą
do domu i w całej Pol-
sce z przesyłką
3 zł. 60 gr., kw.
10 zł. 20 gr.
miesięc.
kwartalnie

WIENIERSKI DZIENNIK LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Na dworcach kolejow.
17 gr.

CENY OGŁOSZEN:
Za wiersz milimetrowy
wynosi: Zwyczaj, za tek-
stem 10 gr. Nadesłane
25 gr. Nekrologja 20 gr.
Na pierwszej kol. 40 gr.
Przed kron. i w rubryce
„Repertuar” 35 gr. Po
kronice i komun. 30 gr.
Dział ekonom. 40 gr.
Drobne ogł. za każdy
wyraz 4 gr. Kupno i
sprzedaż 6 gr. Matrym.
8 gr. Posz. pracy 3 gr.
Paski na kolumn. teks.
po 32 gr. Ogłosz. za-
miejskowe 25% drożej,
zagr. o 50% drożej.

Redakcja: ul. Ossolińskich 1. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny 1. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Cła ochronne czy wolne przenikanie duchów?

Zmarł niedawno Józef Conrad Korzeniowski, Polak z pochodzenia, wybitny, jeden z najwybitniejszych pisarzy angielskich z tytułu natchnienia i pracy. Cały świat anglosaski oddał mu hołd po śmierci — nie pierwszy, gdyż niejedno składano mu za życia. Gdy przyszedł, nie pytał się go nikt, skąd przybywa. Legitymował się nie pochodzeniem, lecz pracami — i za prace — a nie za protekcję, ani za paszport — wymierzano mu uznanie i znaczenie. „Rdzenni” Anglicy nie podnosili wrza wy, że oto ktoś obcy, niepowołany, nieznan, przychodzi rebić im konkurencję, zabarwiać, osłabiać narodowego ducha. Olbrzymi warsztat kultury angielskiej przyjmuje każdego, kto zgłasza chęć i ma kwalifikacje do współpracy. Byłe zwiększyć obrót, przyspieszyć tempo, powiększyć rozmiary — tak w głąb jak i wszcz.

Nietylko w Anglii tak się dzieje. I inne wielkie kultury wyszukują, przyjmują ochoczo wielkie umysły, pracowite dłonie. Francuz, Adalbert Chamisso, wszedł do literatury niemieckiej, Polacy, Teodor Wyzewa, Fortunat Strowski, stali się współpracownikami francuskiej.

U nas Wilhelmowi Feldmanowi, Szymonowi Askenazemu, Polakom z woli, umiłowania i z wglębia się w kulturę i ducha narodu — ludzie, którzy im do pięć nie dorosli a polskość swą manifestują nie twórczością, lecz nienawiścią i zawiścią, wyrzucają, iż zrobili to, czego nikt przed nimi ani po nich nie uczynił. Askenazy żyje i tworzy; literatury współczesnej Feldmana nikt dotąd nie zastąpił, nie wyrugował inna, a już najmniej zdołano to uczynić — paszkwilami. Parę słów i kwiatów przyjaznych padło na jego mogiłę: za życia, ile sił w pięściach i jadu w żyłach, starano się utrudnić, obrzydzić mu pracę. Podobnie dzieje się z innymi, o ile nie wylegitymują się przynależnością do obozu „narodowego“, wymazując wszelkie aierworodne grzechy.

Ujemne te objawy, dowody kulturalnego wykołowania, w okresie powojennym obniżenia się ducha zdają się już przekroczyły swój zenit, nie mniej jednak musi się walczyć z tendencjami umniejszania dorobku kulturalnego, zważania i zacieśniania kultury, z przesadami omraczającymi umysły, z demagogią i zawiścią, wpływającymi z niskich, sobkowskich motywów.

W dziedzinie swobodnej ducha nie można zaprowadzić przymusu paszportowego. Duch wieje, gdzie chce, i cieszyć się należy z jego rozwoju i zwycięstwa. Ojcowie duchowi nacjonalizmu są pod względem narodowym bardzo podejrzani. Nacjonalizm polski powstał ze źródeł niemieckich, nie obce mu były rosyjskie, zasilał się sokami francuskimi, a ostatnio usiłował kopjować faszystów włoskich, tak jak naśladował zwolenników tajnych organizacji Hittlera i Ludendorffa. Narodowa czystość polskiego nacjonalizmu może być mocno zakwestionowana, a faktem jest, że największe polskie i czyny i myśli nie na jego zrodziły się gruncie.

Duch i dziedzina jego, twórczość kulturalna, wymagają swobody, szerokiego umysłu, twórczej miłości. W ciasnym okręgu — przymusu, zawiści, nienawiści rzucone ziarno zmarnieje, nie rozwinie się w bujny kłos. Wielkie duchy ludzkości i wielkie nazwiska, otoczone sławą i miłością, działały

Nasi sąsiedzi o napadzie na Stołpcę.

Kowno, 21 sierpnia. Rządowa prasa litewska z zadowoleniem stwierdza, że rzekomy popłoch, jaki miał powstać w Wilnie po napadzie na Stołpcę, jest zupełnie uzasadniony, ponieważ **Wileńszczyzna jest naładowana materiałem wybuchowym**, który każda najmniejsza iskra może zapalić. Jeżeli tylko ludność miejscowa poczuje nad granicą większe siły sowieckich grup wypadowych — władze polskie mogą się znaleźć w sytuacji bez wyjścia. (AW.)

POSELSTWO SOWJECKIE POCHWAŁA NAPADY DWERSYJNE.

Warszawa 21 sierpnia. Organ sowiecki „Prawda” wystąpił z antypolskim artykułem korespondenta warszawskiego Wolskiego pt. „Kwiatki z kresów polskich. Na uwagę zasługuje ustęp, idealizujący bandytyzm na kresach jako ruch partyzancki, życzliwie widziany przez ludność miejscową. Tutejsze dzienniki przypominają, że pod nazwiskiem Wolskiego, ukrywa się szef wydziału prasowego poselstwa sowieckiego w Warszawie — Bratijn. (AW.)

Obawa przed niem.-franc. układem handlowym.

Snowden poróżnił się z Mac Donaldem.

Wiedeń, 21 sierpnia. „Wiener Allg. Zeitung” donosi z Londynu: **Ostra różnica zdań wynika między Mac Donaldem a Snowdenem, która ujawniła się w czasie konferencji londyńskiej, doprowadziła do formalnego zerwania między oboma członkami rządu robotniczego, ponieważ Snowden wskazuje stale na niebezpieczeństwo wynikające dla Anglii z możliwości zawarcia niemiecko-francuskiego układu handlowego.** (Pat.)

WSZYSTKO JEST „ALLS RIGHTS?”

Londyn, 21 sierpnia. Snowden oświadczył przedstawicielowi „Daily Telegraph”, iż niezasa-

dnione jest twierdzenie, jakoby między nim a Mac Donaldem doszło do starcia z tego powodu, że niepodziela poglądu premiera na plan układu handlowego francusko-niemieckiego. (Pat.)

ANGIELSKIE OBAWY.

Londyn, 21 sierpnia. W wywiadzie z przedstawicielem „Evening Standard”, kanclerz skarbu Snowden wyraził obawę co do przyszłości handlu angielskiego. Zdaniem kanclerza, przyszedł traktat handlowy francusko-niemiecki zagrażać będzie handlowi angielskiemu. (Pat.)

Zatarg między SHS. i Bułgarią.

Napad na attache jugosłowiańskiego w Sofji.

Belgrad, 21 sierpnia. W nocy z 17 na 18 sierpnia nieznanymi sprawcy napadli ponownie na attache jugosłowiańskiego w Sofji pułkownika Minkowicza i dali doń szereg strzałów rewolwerowych, które jednak na szczęście chybiły. Sprawcy zamachu zbiegli. Poseł jugosłowiański w Sofji Rakicz zgłosił z powodu zamachu energiczny protest u rządu bułgarskiego. Prezydent ministrów Cankow wyraził ubolewanie z powodu zamachu i oświadczył, że wdroży energiczne śledztwo. (Pat.)

WZBURZENIE W BELGRADZIE.

Belgrad, 21 sierpnia. Wiadomość o ponownym zamachu na jugosłowiańskiego attache wojskowego w Sofji wywołała w Belgradzie wielkie wzburzenie. Minister spraw zagr. Marinkowicz odbył konferencję z prezydentem ministrów Dawidowiczem celem ustalenia tekstu noty jugosłowiańskiej do rządu bułgarskiego z powodu tego zamachu. Słychać, że nota ma być wystylizowana w bardzo ostrym tonie. (Pat.)

REWIZJA POLITYKI WYWOZOWEJ.

Warszawa 21 sierpnia. Rząd postanowił zwołać naradę gospodarczą z udziałem przedstawiceli

rolnictwa, posłów i senatorów dla omówienia kierunku polityki rządowej w sprawie wywozu i przywozu produktów rolnych. (AW.)

i wzrastały na podłożu duchowym swobody i postępu. Mickiewicz i Słowacki, Goethe i Schiller, France i Rolland, Hauptmann i bracia Mannowie — bierzemy twórców z rozmaitych krajów i epok, o różnej rozpiętości skrzydeł, jednakowoż charakterystycznych dla swego czasu — są potwierdzeniem tej zasady. Dostojewski i Kipling są tylko pozornym zaprzeczeniem; ich poczucie mocy narodowej jest entuzjastycznym, pełnym zachwytu i trwogi zstępowaniem w tajemnicze głębie duszy narodu, jest afirmacją, nie negacją. Na nacjo-

nalistycznym ugorze nie wzrośnie czarowny, pełny kwiat twórczości.

Twórczość jest poczuciem pełni życia, jego nadmiarem, jest sympatią i miłością — i dlatego w istotnych swoich przejawach związana jest z duchem postępu i wolności. Jest dumnym sztandarem dążącej w przyszłość ludzkości, nie szansem, pozostawionym daleko w tyle, strzeżonym zazdrośnie przez nieufnych, bezpłodnych, zgrzybiałych przedwcześnie obrońców.

W. J.

Niemieckie oszustwa podatkowe na G. Śląsku.

Skarb państwa poniósł wielkie straty.

Warszawa 21 sierpnia. „Gaz. Warsz.“ donosi szczegóły o machinacjach podatkowych w firmach niemieckich na G. Śląsku. Firma **Cásar Wohlheim** prowadziła podwójne księgi, jedne dla rządu, drugie dla siebie, przyczem nie notowała wcale 23 transakcji.

Firma **Hohenlohe**, wydatki na inwestycje, które stanowią czysty zysk przedsiębiorstwa, wpisywała na wydatki bieżące, a zyski przedsiębiorstw po polskiej stronie G. Śląska wkładała na budowę kopalni po niemieckiej części G. Śląska. Przemysłowcy niemieccy wykazali w r. 1922 i 1923 dochód w kwocie 25 milj. zł., podczas gdy faktycznie wynosił on 3 do 4 razy więcej. (AW.)

PRASA NIEMIECKA JUŻ DZIAŁA.

Berlin 21 sierpnia. Dzienniki niemieckie szeroko omawiają aresztowanie dyrektorów górnośląskich kopalni **nadając aresztowaniu charakter polityczny(?)**, który wywołany został chęcią zniszczenia wielkich zakładów przemysłowych niemieckich w polskiej części G. Śląska. Niektóre dzienniki omawiają nawet skutki tej wielkiej afe-

ry, przewidując, że wiadomość ta rozgłoszona w Europie, przyczyni się do osłabienia kredytu zagranicznego Polski, gdyż kapitał zagraniczny nie będzie się czuł dostatecznie pewnym wobec „samowoli“ w postępowaniu władz polskich na G. Śląsku. (AW.)

A PRZEDSTAWICIELE RZĄDU O NICZEM NIE WIEDZIELI.

Marientbad 21 sierpnia. W związku z nadużyciami w zakładach **Hohenlohe** na G. Śląsku, korespondent Agencji Wschodniej dowiadyuje się od bawiającego tu prof. Benisa, iż **w zakładach tych rząd polski posiada poważny udział i ma prawo do 2 mandatów w radzie.** Jeden z mandatów piastuje prowizorycznie prof. Benis, który oświadczył, że gdyby się okazało, iż rzeczywiście zarząd zakładów dopuścił się nadużyć skarbowych lub w jakikolwiek sposób działał na szkodę interesów państwa prof. Benis uczyni wszystko ze swej strony aby skarb państwa nie poniósł żadnej straty i aby winni zostali ukarani. (AW.)

Ostre przesilenie w przemyśle.

Przemysłowcy redukują robotników, zmniejszają płace i przedłużają dzień pracy.

Warszawa 21 sierpnia. „Przeł. Wiecz.“ donosi z Dąbrowy górniczej, iż rozpoczęły się tam rokowania między kapitałem a pracą. **Przemysłowcy domagają się obniżenia zarobków o 10% i przedłużenia dnia pracy w sobotę o dwie godziny.**

Robotnicy odrzucają te żądania i wysuwają konieczność podwyższenia zarobków o 10% z powodu wzrostu drożyzny. Do porozumienia nie doszło. W Zagłębiu panuje spokój. (AW.)

PONOWNA INTERWENCJA RZĄDU NA GÓRN. ŚLĄSKU.

Warszawa 21 sierpnia. Komisarz demobilizacyjny w Katowicach odbył naradę z przedstawicielami przemysłu z powodu masowego redukcji robotników, domagając się od przemysłowców kategorycznego zapewnienia, iż się redukcji zmniejszą i nie będą przyjmować robotników

na nowych warunkach, jak dotychczas, w zamian za pozabawienia ich uprawnień nabytych przed strajkiem. (AW.)

STRAJK 3000 ROBOTNIKÓW W OZORKOWIE.

Łódź, 21 sierpnia. Onegdaj odbył się w Ozorkowie wiec protestujący robotników firmy **Schlössera.** Zebrani uchwalili jednogłośnie nast. rezolucję. Zebrani w liczbie 2.200 potępiają stanowisko firmy i **nie zgadzają się na obniżenie płac o 5 proc.,** zważywszy iż artykuły pierwszej podróżai w Ozorkowie o 10 proc. O ile firma nie uruchomi fabryki na dawnych warunkach jeszcze w tym tygodniu, to robotnicy wysuną żądanie podwyższenia płac o 10 proc. W przeciwnym razie grozi strajkiem. (AW.)

Łódź, 21 sierpnia. W Ozorkowie stoją wszystkie fabryki. Liczba bezrobotnych dochodzi do 3.000. (AW.)

Sprawy miejskie.

POSIEDZENIE DELEGATÓW RADY MIEJSK.

Wczoraj odbyło się jedno z przedostatnich w ferjach wakacyjnych posiedzeń delegatów Rady miejskiej.

Gorące słowa wspomnienia poświęcił prezydent **Neuman** zasłużonemu obywatelowi i b. długoletniemu radnemu miasta śp. **Romanowi Dzieślewskiemu.** — Porządek dzienny załatwiono szybko, niemal bez dyskusji.

Na adaptację w budynku szkoły im. **Piramo-wicza** celem pomieszczenia ambulatorjum dentytycznego dla dzieci szkolnych przyznano, w myśl propozycji ref. r. **Tomasika** 1.000 zł. **Proboszczowi** cerkwi św. **Pietruszki** ks. **Turkiewiczowi** uchwalono zwrócić jedną trzecią część kosztów (120 zł.) zaprowadzenia oświetlenia elektrycznego w budynku parafialnym.

R. **Höflinger** referował wniosek o udzielenie Związkowi rodzicielskiemu I. gimnazjum im. **Kopernika** subwencję 2.000 zł. na pokrycie kosztów rekonstrukcji sali gimnastycznej w tej szkole, oraz drugi wniosek o wydzierżawienie folwarku miejskiego w **Bogdanówce** Państwowemu zakładowi obróbki drzewa na dalszych sześć lat, t. j. do końca sierpnia 1930 r. za czynszem dzierżawczym w postaci 40 kg żyta z każdego morga rocznie. — Folwark obejmuje 51 morgów. Wnioski powyższe uchwalono.

Postanowiono dalej na propozycję referenta r. **Murzyńskiego** wybudować na gruntach miejskich, obok cmentarza **Lyczakowskiego** domek dla zarządcy tego cmentarza, kosztem 14.440 zł.

Dłuższą dyskusję wywołał wniosek referenta r. **Tomasika**, który imieniem sekcji budowlanej oświadczył się wbrew uchwale Magistratu i sekcji finansowej, aby zaniechać ogrodzenia plantacji na pl. **Halickim** kosztem 16.000 zł. R. **Höflinger** im. sekcji plantacyjnej domagał się uchwalenia kredytu na ten cel, dowodząc, że ze względu na upiększenie miasta i estetyczny wygląd plantacji, ogrodzenie to jest konieczne. R. **Souper** wyraził zdanie, że raczej należy koszty te wydać na naprawę bruku obok wspomnianych plantacji. Po przemówieniu radnych inż. **Biernackiego**, dr. **Diamanda**, dr. **Poratyńskiego** i inż. **Majewskiego** którzy oświadczyli się za ogrodzeniem, wniosek r. **Höflingera** został uchwalony.

W końcu na wniosek referenta r. **Mareckiego** uchwalono zamknąć rytuałną rzeźnię drobiu na pl. św. **Teodora**, a interesentów skierować do takiej rzeźni w rzeźni miejskiej na **Gabryelówce.**

EDGAR ALLAN POE.

Żabi Skoczek.

Przełożył Jan Zahradnik.

Nie było na świecie człowieka, któryby w figlach i facecjach lubował się bardziej, niż nasz król. Było to chyba jedynym celem jego życia, a znajomość zabawnej jakiejś historii i umiejętność jej opowiedzenie, otwierało drogę do jego łask.

Stąd też każdy z jego siedmiu ministrów, osiągnął niedościgną wprawę w robieniu żartów. We wszystkim szli oni królowi na rękę, a podobni doń byli jeszcze w tem, że byli to ludzie tędzy, zażywni i tłuści, jak przystało na tak wybornych dowcipnisiów. Nie jest mi jasnym, czy ludzie tyją z dowcipkowania, czy też naodwrot, zażywność ma w sobie coś, co usposabia do dobrego humoru. Dość że chudy żartowniś — to *rara avis in terris.*

O subtelność, czyli, jak się sam wyrażał „finnie“ dowcipu troszczył się król bardzo mało. Żył on niewybredny podziw dla rubasznosci w dowcipach, a uznanie jego zdobywały sobie zwłaszcza te, w których widział prostotę. Zbytnią zawilność nużyła go. Gargantui **Rabelaisa** dał pierwszeństwo przed **Zadigiem Woltera** i wogóle grube dykteryki przypadały mu do smaku bardziej, niżli rasowa gra słów.

W czasach, w których rozgrywa się moje opowiadanie, zawodowi trefniście na dworach nie wyszli byli jeszcze z mody. Większość kontynen-

talnych możnowładców utrzymywała nadwornych błaznów, ubranych w pstre szatki i czapki z dzwoneczkami; W nadziei otrzymaniu odpadków z królewskiego stołu, na każde skinienie musieli mieć zrzeczny żart w pogotowiu.

Rozumie się samo przez się, że także i nasz król miał swojego błazna. Bo też musiał się on znać na wszystkim, co w jakimkolwiek bądź związku stało z błazeństwem — podobnie, jak w przeciwstawieniu do ociężałej mądrości siedmiu tak rozumnych ludzi, jakimi byli jego ministrowie — swojej własnej nie potrzebował wcale okazywać.

Błazen jego, inaczej trefniś, był nietylko błaznem. Wartość jego w oczach królewskich zwiększała się potrojnem skutkiem tej okoliczności, że był on karłem i kaleką. W czasach owych, kiedy żył zawodowi błazny, panował także powszechny obyczaj trzymania karłów na dworach. Wielu monarchom przychodziło z trudnością spędzenie dni — a na dworach upływają dni dłużej, niż gdziekolwiek indziej — bez towarzystwa trefniśia, z którym mogliby się pośmiać, i bez karła, z któregooby się uśmiać mogli. Otóż, jak już wspomniałem, w dziewięćdziesięciu dziewięciu wypadkach na sto, trefniście bywają tłuści, okrągli i ociężali. Nasz król miał zatem niemałe źródło szczęścia w tej właśnie okoliczności, że w **Żabim Skoczku** — tak brzmiało imię tego błazna — więc w jednej jedynej osobie posiadał skarb potrojny.

Zdaje mi się, że imienia „Żabi Skoczek“ nie otrzymał karzelek od kumów przy chrzcie: nadał mu je, za wspólną zgodą siedmiu ministrów,

z tej raczej przyczyny, że nie umiał chodzić po ludzku. W rzeczy samej, na równej powierzchni nie umiał **Żabi Skoczek** poruszać się inaczej, jak tylko w sposób, który graniczył między skakaniem a pływaniem i był przedmiotem niezwyklej radości wszystkich, a dla króla stanowił nadto źródło prawdziwej pociechy, bo jakkolwiek ten ostatni uchodził na całym dworze za postać majestatyczną, miał jednak ciało nieforemne i cierpiał na chroniczne opuchnięcie głowy.

Jednakowoż, chociaż dzięki krzywym nogom, chodzenie przychodziło **Żabiemu Skoczku** z wielką trudnością, zato tam, gdzie miał do czynienia z drzewem lub liną, wogóle zawsze, gdy trzeba się było na coś wydrapać, okazywał w ramionach zadziwiająca siłę mięśni, któremi obdarta była go natura, jakby wynagradzając go za ułomność odmowy: w takich razach dokazywał on cudów zręczności i sprawniej od wiewiórki lub do małej małpki, niż do żaby mógł być przyrównany.

Nie umiem opowiedzieć dokładnie, z którego króla pochodził **Żabi Skoczek.** Musiała to być pusta krajina, o której nikt nie słyszał, — zdala od dworu naszego króla. **Żabi Skoczek**, podobnie jak młode dziewczę, cokolwiek tylko mniejszej niż on karłowatości, ale prześlicznej budowy ciała i świetna tancerka — zostali oboje porwani gwałtem ze wspólnej ojczyzny i zawleczeni do przyległej prowincji. Wreszcie któryś ze stale zwycięskich generałów króla przysłał mu ich na dwór w podarunku.

(C. d. n.)

Po konferencji londyńskiej.

DEKLARACJA RZĄDOWA HERRIOTA.

Paryż, 21 sierpnia. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby, Herriot złożył deklarację rządową. Premier przypominał, że punktem wyjścia w rokowaniach londyńskich była sprawa pożyczki dla Niemiec w wysokości 800 milionów, która ma zapewnić współpracę sprzymierzonych z Niemcami. Premier zaznaczył, że o ile wojna łączyła państwa sprzymierzone, o tyle pokój ujawnił rozbieżność interesów. Gdyby było nie doszło do ugody na konferencji, dalsze wysiłki w kierunku zbliżenia się byłyby niemożliwe. **Postanowienia londyńskie nie są sprzeczne z traktatem wersalskim i dlatego premier je przyjął.** Premier omówił korzyści, jakie Francja osiągnęła przez porozumienie a mianowicie w dostawach w naturze i w przelewie spłat odszkodowawczych. Układ nie narusza w niczym istotnych praw Francji a zapewnia korzyści, które uwidaczniają się w budżecie. Premier zaznaczył jeszcze, że będąc zmuszony dokonać wyboru między przywróceniem ścisłego sojuszu a akcją odosobnioną, wołał wybrać sołusz. Sprawa długów międzysojuszniczych będzie omówiona na przyszłej konferencji. (Pat.)

BELGIA ZATWIERDZA TRAKTAT LONDYŃSKI

Bruksela, 21 sierpnia. Rada ministrów jednogłośnie aprobowala działalność delegatów belgijskich na konferencję londyńską. (Pat.)

RZĄD TŁUMACZY I GROZI.

Berlin 21 sierpnia. Na dzisiejszym posiedzeniu komisji dla spraw zagranicznych wystosowano do kanclerza zapytanie, co się stanie, jeżeli do końca sierpnia rząd nie uzyska potrzebnej ilości głosów dla zatwierdzenia układu. Kanclerz oświad-

czył, że w takim razie obowiązkiem rządu będzie zastosowanie środków konstytucyjnych, aby skłonić parlament do uchwalenia ustawy. Minister Stressemann wskazał na to, że do londyńskiej Izby gmin wpłynął memoriał podpisany przez 700 przemysłowców, którzy oświadczają, że udzielenie pożyczki Niemcom jest sprzeczne z interesami Anglii. Minister Luter podkreślił fakt, że komisja reparacyjna nie będzie nadal funkcjonowała w dotychczasowej formie. — Obecnie zasiadać będzie w komisji jeden Amerykanin, wobec czego delegaci francuscy i belgijscy będą w mniejszości, pozatem Niemcy będą mogli się odwoływać do Trybunału międzynarodowego, co ma wielkie znaczenie dla sytuacji politycznej. (Pat.)

NIEMCY PRZYJMUJĄ UKŁAD.

Berlin, 21 sierpnia. Rada związkowa obradowała nad układem londyńskim i związanymi z nim ustawami. Przyjęto ustawę o banku emisyjnym i ustawę o obligacjach przemysłowych. Osobno głosowano nad ustawą kolejową i przyjęto ją wszystkimi głosami przeciw 2. Przeciw ustawie głosowali przedstawiciele Prus wschodnich i Pomorza. (Pat.)

ZBLIŻENIE NIEMIECKO - BELGIJSKIE.

Berlin 21 sierpnia. Biuro Wolffa donosi z Brukseli, że rokowania w sprawie doprowadzenia do jakiegoś modus vivendi celem uregulowania stosunków handlowych pomiędzy Belgią a Niemcami rozpoczęła się 1 września b. r. Prowizoryczny układ, który ma być zawarty, będzie obowiązywał do czasu zawarcia definitywnego traktatu handlowego. (Pat.)

—oo—

Pomoc rządowa dla bezrobotnych na G. Śląsku

Katowice, 21 sierpnia. Rząd postanowił rozszerzyć ustawę o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia na województwo śląskie i na podstawie tej ustawy wypłacać będzie zapomogi bezrobotnym poza funduszem, który na ten cel otrzymało województwo śląskie. Odnośne rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września. (Pat.)

KOMITET RATUNKOWY NA G. ŚLASKU.

Katowice, 21 sierpnia. Ze względu na znaczące pogorszenie się stosunków gospodarczych na Śląsku, zawiązał się na Śląsku, przy współdziałaniu władz i organizacji centralnych komitet, który podejmie akcję ratunkową na całym obszarze województwa. (Pat.)

ROZSTRZYGNIĘCIE SPRAWY DÓBR ŻYWIELCICH.

Warszawa 21 sierpnia. Na dzisiejszym posiedzeniu komitetu politycznego, odbytem w Spale, zdecydowano sprawę Żywca, rozpatrywano sprawy bieżące a między innymi sprawę zapewnienia bezpieczeństwa na kresach. (Pat.)

LITWA DAŻY DO NOWEGO USTROJU PAŃSTWOWEGO.

Kowno, 21 sierpnia. „Lietuvos Žinios“ omawiając linię polityki wewnętrznej Litwy, pisze w należy stworzyć silny blok parlamentarny, który przy poparciu społeczeństwa dażyłby do przemiany ustroju państwowego Litwy na federację przeciwstawiając się obecnym prądom centralistycznym. Litwa — zdaniem dziennika — winna w swej tolerancji prześcignąć Polskę. Jeżeli uda się to uzyskać, nietrudnym będzie odzyskanie wileńszczyzny.

Artykuł „Liet. Žinios“ jest tem ciekawy, że świadczy o niezadowoleniu jakie w umiarkowanych sferach społeczeństwa litewskiego budzi obecna szowinistyczna polityka Litwy. (AW.)

LATWIEJ GADAĆ O ROZBROJENIU. NIŻ JE PRZEPROWADZIĆ.

Wiedeń, 21 sierpnia. „N. Fr. Presse“ donosi z Waszyngtonu, że kółka dyplomatyczne podają wiadomość, że Japonia zdecydowała się na wzięcie udziału w konferencji rozbrojeniowej, niezgodzi się ona jednak na rozbrojenia lądowe. (Pat.)

Anglicy w Afganistanie i Rosja.

Moskwa. Wybuch powstania w Afganistanie wywołał w kołach rządowych widoczny niepokój. Wyrazem tego jest artykuł urzędowych „Izwestij“, który ostro atakuje angielską politykę kolonialną. Zdaniem Dziennika, powstanie afganistńskie wywołane zostało przez agentów brytyjskich dla przeszkodzenia emancypacji Afganistanu z pod wpływów angielskich. Dyplomacja angielska postanowiła niezwłocznie zniszczyć nowy ustrój państwowy Afganistanu zapoczątkowany przez Zgromadzenie Narodowe. Nazajutrz po podpisaniu traktatu anglo-sowieckiego kolonialna dyplomacja angielska ponowiła atak przeciwko walczącemu bohatercko o swą niepodległość Afganistanowi. Atak ten skierowany jest w ostatecznej konsekwencji przeciwko Związkowi Sowieckiemu.

Uważamy za rzecz niewątpliwą i nieulegającą dyskusji, piszą „Izwestia“ — że nasz układ z Anglią nie może skazywać prasy sowieckiej na głuche milczenie i ukrywanie rzeczywistych faktów, skoro dyplomacja angielska podejmie jakiegokolwiek czynności agresywne. Wyrzeczenie się wrogiej propagandy nie oznacza, że prasa sowiecka winna się powstrzymać od wytykania i oświetlania faktów, wskazujących na agresywne zamiary brytyjskiej polityki kolonialnej. (AW)

ARGENTYNA PRZYSTAPIŁA DO LIGI NAROD.

Buenos Aires, 21 sierpnia. Prezydent republiki zwrócił się do Izby z orędziem, w którym oświadcza się (za przystąpieniem Argentyny do Ligi Narodów. (Pat.)

MACEDONJA MA OTRZYMAĆ AUTONOMJĘ.

Berlin 21 sierpnia. Jak donoszą z Belgradu, rząd jugosłowiański postanowił, poza Chorwacją, przyznać także autonomię Macedonii. Autonomia ma objąć sprawy gospodarcze, kościelne i szkolne. (Pat.)

WAŻNY KROK ANGLJI.

Genewa 21 sierpnia. Według kursujących tu pogłosek, rząd Wielkiej Brytanii oświadczył, że uzna kompetencję Trybunału międzynarodowego do rozstrzygnięcia wszystkich spornych spraw natury prawnej. W ten sposób, jeśli pogłoska ta jest prawdziwa, Wielka Brytania będzie pierwszym wielkim mocarstwem, przyjmującym pakt o Trybunale międzynarodowym. Dotychczas przyjęły go tylko drugorzędne mocarstwa. (Pat.)

Wiadomości telegraficzne.

W sejmie estońskim sytuacja jest poważna. Znosi się na przesilenie rządowe, gdyż niezadowolone z polityki gospodarczej rządu jest dość silne. Położenie dla rządu jest tem trudniejsze, że do nieprzełamanej opozycji socjalistów przyłączają się obecnie stronnictwa chłopskie, domagając się reorganizacji rządu. Z drugiej strony „Wabno Man“ donosi, że socjaliści wykluczają kompromis ze stronnictwami chłopskimi, gdyż nie mają zaufania do nich polityki. (AW.)

Strajk generalny w Belgii. W związku ze strajkiem górników w Belgii, wybuchł tam wczoraj rano strajk generalny. Min. pracy rozpoczął rokowania ze strajkującymi. (AW.)

W Sudanie panuje obecnie spokój. Zapowiedziane na jutro w całym kraju manifestacje zostały odwołane przez organizatorów. (Pat.)

800-milionowa pożyczka dla Niemiec zostanie podpisana 7 października. (Pat.)

Morderca Erzbergera. Poseł niemiecki w Budapeszcie wręczył rządowi węgierskiemu notę, domagającą się wydania aresztowanego Henryka Förstera, którego udział w zamordowaniu Erzbergera został udowodniony. (Pat.)

Wojska francuskie opróżniły ogółem 11 miejscowości w okręgu badeńskim. (AW.)

— **W Warnie nastąpiła onegdaj wielka eksplozja,** przyczem wybuchły znaczne ilości amunicji angielskiej zatopionej podczas wojny w jednym z kanałów. Kilka osób rannych. (AW.)

—oo—

—oo—

Horrendum pocztowe.

Bałagan, nieuctwo i arogancja.

Od pewnego czasu dochodziły nas wieści, że poczta tutejsza pobiera za listy polecane, wysyłane na Pomorze, 3 gr. więcej, niż za inne listy wysyłane wewnątrz kraju. Trzy grosze — to niewielki pieniądz, i publiczność trochę protestowała, lecz płaciła.

Sprawa jednak wyglądała na operetkę. Nie chcieliśmy wierzyć, by w granicach Rzeczypospolitej istniały różne taryfy. Postanowiliśmy rzecz zbadać, nadając list na Pomorze.

Pannie na pocztę nie wystarczyło w istocie znaczków za 35 gr. i zażądała jeszcze dopłaty 3 gr. Członek naszej redakcji, inż. J., zaczął tłumaczyć pannie, że się myli, gdyż Pomorze to nie Gdańsk, lecz otrzymał na to tylko ogromnie niegrzeczną odpowiedź: „Pan nie będziesz mię uczył. Ja znam przepisy,” i wiele innych niepotrzebnych słów.

Należało sprawę wyjaśnić. Przyszedł p. kontrolor, chciał przekonać panny, lecz te były niechętnie oburzone, że kontrolor śmie im coś mówić. Widocznie taki jest przepis na pocztę, że kontrolor niema nic do mówienia!

Trzeba było prosić pana dyrektora. Ten najprzejmiej podjął się interwencji, lecz panny niewiele sobie robiły i z pana dyrektora, który ostatecznie poszedł na górę „sprawdzić przepisy”. Nie mogliśmy wyjść z podziwu wobec faktu, że istnieje dyrektor poczty, który nie jest pewien, czy Pomorze należy do Polski lub czy w granicach jednego państwa mogą być dwie taryfy!! Mamy wrażenie, że i takich urzędników być nie powinno.

Ostatecznie znaleziono „coś” w przepisach i panny zostały zmuszone przyjąć list za 35 groszy. Pan dyrektor usprawiedliwiał siebie i panny, tłumacząc, że rzeczywiście jakiś taki przepis omyłkowo wydano, lecz zaraz cofnięto, o czym panny nie zostały jeszcze zawiadomione.

— Kiedy taki przepis wydano?

— W lutym br.

— Na Boga! Poczta lwowska! Przecież mamy już sierpień!!

Sprawę zdołaliśmy wyjaśnić nietylko w interesie publiczności, ale w interesie samej poczty. Zrobiliśmy małe zamieszanie na pocztę, by wyplewić zło. Przy sposobności bowiem skonstatowaliśmy naprawdę nieuctwo i bałagan, który się zaczyna wkradać na dotąd doskonałej u nas, pocztę. A doświadczenie to kosztowało nas zaledwie trochę niegrzeczności, usłyszanych od panien.

Wpływ Marsa na stan pogody.

Astrologowie przypisują planecie Marsowi wpływ na stan pogody ubiegłych miesięcy. Od czerwca do października, wskutek biegu wstecz, Mars trzy razy przechodzi pewne miejsce w konstelacji Ryb; raz 25 czerwca, następnie 23 sierpnia, wreszcie 20 października. Najważniejszy bezwątpienia jest czas sierpniowy, kiedy Mars jest w opozycji w stosunku do słońca, t. j. tworzy z słońcem kąt o 180 stopniach.

Stara wiedza astrologów dla takiej pozycji przepowiada „gwałtowne zjawiska żywiołowe, nagłe katastrofy”, do czego przyczynia się jeszcze planeta Uranus, który od odosyć długiego czasu znajduje się w konstelacji Ryb, przez co do pewnego stopnia wspólnie z Marsem wywiera swój wpływ na atmosferę. Uranus oddawna jest dla astrologów symbolem wszystkiego nagłego, niespodziewanego, katastrofalnego.

Pierwsze miesiące roku bieżącego nie przyniosły nic nadzwyczajnego, prócz zwykłej zimy. Maj obfitował w nagłe, lokalne zjawiska atmosferyczne; orkany, powodzie były liczne, lecz zawsze bardzo krótkie i nagłe. Gorszy był czerwiec; burze, ulewy, grady w północnej Europie, zwłaszcza w Niemczech. W Ameryce (Mississippi, Ohio, Kalifornia) orkany zniszczyły wiele miast i pochłonęły setki ofiar w ludziach. Podobnie było też w lipcu. W Niemczech i Londynie były ulewy katastrofalne. Każdym razem było ciekawe, że wszystkie te katastrofy trwały bardzo krótko, lecz dużo przyniosły szkody.

Koniec sierpnia ma być gorący, co jest korzystnym warunkiem dla burz z gradem. Około

25 sierpnia nastąpi krótka przerwa w ciepłocie z powodu lokalnych deszczów. Od 28 do 30 pięknie i ciepło.

Wrzesień zapowiada liczne zaburzenia atmosferyczne (5, 6, 13, 15, 21, 26 i 27). Z tych szczególne są zaburzenia w d. 13 i 26. Z początkiem miesiąca będzie pogoda niestała i dżdżysta; później temperatura się obniży i dopiero około 12 podniesie się ciepłota, lecz nie na długo. Na dzień 13 astrologowie zapowiadają burzę. Wypogodzenie nastąpi po 15 i trwać będzie do 21, poczem temperatura opadnie wskutek wiatru i deszczów. Przemijające polepszenie 23 i 24, aż na 26 przypada pogorszenie (burze, słońce) aż do 28, poczem nastąpi wypogodzenie i znaczne podniesienie ciepłoty. Koniec miesiąca będzie odpowiaał normalnym warunkom. Zresztą ciepłota tegorocznego wrzesnia będzie niższa, niżeli zwykle bywała w tym miesiącu.

Krótko mówiąc: wrzesień będzie dżdżysty, a wogóle przyszłe miesiące przyniosą nam więcej deszczu, niżeli sobie życzymy. (r.)

Dentysta Z. L. KREMER

powrócił i przyjmuje jak zwykle ul. Kochanowskiego 16. 6980

KRONIKA

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Tymoteusza; gr. kat. Mateja ap. Jutro rz. kat. Filipa; gr. kat. Ławrentyja. — Wschód słońca 4:26; zachód 6:29.

Teatr Wielki.

W sobotę 23. bm. „Obłęd”, sztuka w 4 aktach K. More (premiera — gość. występ J. Sosnowskiego).

W niedzielę 24. bm. 7:30 „Obłęd” — występ Sosnowskiego.

W poniedziałek 25. bm. „Obłęd” — występ Sosnowskiego.

We wtorek 25. bm. „Obłęd” — występ Sosnowskiego.

Teatr Mały zamknięty z powodu odnawiania widowni.

Teatr Nowości zamknięty z powodu prac niwelacyjnych drogi dojazdowej.

Kino „Kopernik” i „Marysienka”. Dziś: „Kapitan Kidd”, dramat w 8 aktach.

Kino „APOLLO”. Dziś: „Trzech muszkieterów” w 12 odsł.

Kino CHIMERA. „Koniec karnawału”, dramat w 5 aktach (Hela Moja).

Senzacja dnia. Dziś 22 b. m. wielka niespodzianka w Cyrku A. Kornackiego. Najciekawsza walka zapaśnicza między młodym szampionem, kryjącym się pod Czarną maską a szampionem świata, brutalnym Svatynią (Jugosławia). — W drugiej parze walczą szampion średniej wagi, Morton (Szwecja) z szampionem Europy Rogenbaumem (Niemcy). — Pozaatem nadzwyczaj urozmaicony program i repertuar cyrkowy przy zupełnej zmianie nowych, świetnych numerów atrakcyjnych.

Ze Lwowa.

— Wycieczka wojskowa we Lwowie. Wczoraj przybyła do Lwowa wycieczka naukowa uczniów kursu doszkolenia wyższej szkoły wojennej pod kierownictwem gen. dywizji Serdy Teodorskiego i pułk. francuskiego sztabu gen. L. Faury. Towarzyszyła tej wycieczce także turecka misja wojskowa. Uczniowie kursu doszkolenia złożyli ku czci obrońców Lwowa wieniec na cmentarzu poległych w walkach 1918 i 1919 r. Goście zwiedzali miasto, Panoramę Raclawicką, kopiec Urrub Lubelskiej itp. Byli też w fabryce konserw dla wojska, gdzie po oglądnięciu fabryki byli przyjęci przez właściciela fabryki dr. Ruckera. W czasie śniadania przemówił dr. Rucker, wojewoda Zimny, prezyd. Neuman, gen. Faury, Dżemi-pasza i in. Członkowie wycieczki zachwycali się Lwowem.

— Godziny urzędowe w lwowskiej dyrekcji kolejowej, które przesunięto niedawno temu na czas od 8 i pół do 3 i pół popoł. obowiązują obecnie znowu od g. 8 do 3-ciej a w soboty podczas miesięcy letnich od g. 8 do 1 i pół po południe.

Spostrzeżenia meteorologiczne

Obserwatorium astronomicz. Politechniki Lwowsk.

z dnia 21 sierpnia 1924.

	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie powietrza	729.4 mm	723.6 mm	728.1 mm
Temperatura	+ 14.9°C	+ 23.6°C	+ 12.9°C
Kierunek wiatru	SE	SSW	W
Prędkość wiatru (w kilometrach na godzinę)	16	22	33

Temperatura najwyższa + 24.6, najniższa + 12.9.

Godziny podane według południka lwowskiego (np. 7 godz. lw. = 6 g. 24 m. środk.-europ.).

Oznaczenia kierunków wiatru: N=północ, E=wschód, S=południe, W=zachód.

Uwaga: popołudniu chwilami deszcz — około godz. 2 burza.

— Z życia towarzyskiego. Ślub p. Anny Henryki Wilczyńskiej z p. inż. Antonim Hollenderem, komisarzem rządowym miasta Tyśmienicy, odbył się dnia 16 sierpnia br. w kościele parafialnym w Glinianach.

— Dostawa paszy dla D. O. K. VI. Przez dwa dni ubiegłe w intendancji lwowskiej specjalna komisja, której przewodniczył ppułk. Stan. Zakrzewski, rozpatrywała oferty na dostawę 1440 wagonów paszy dla lwowskiego korpusu. W skład komisji wchodziło, prócz przewodniczącego: reprezentant korpusu sądowego dr. Rolwoda, maj. Duchnowski (14 p. ułanów), referent żywnościowy kap. Pawłucki, reprezent. Województwa p. Milewski, Izby handlowej dr. Paneth, magistratu kom. Schwarz i p. Powidzki, jako zaprzysiężony rzeczoznawca. Zainteresowanie tą dostawą było wielkie, zgłoszono bowiem 51 ofert, z tego tylko 35 odpowiadało warunkom konkursu. Wśród ofert było poraz pierwszy 5 ofert ze strony spółdzielni włościańskich, a to z Małopolski: Brody, Złoczów, Żółkiew, Czortków i z Województwa Lubelskiego „Związek ekonomiczny spółdzielni rolniczych” którego dyrektor dzielny włościanin Olkiewicz przybył do Lwowa. Komisja stwierdziła, że oferta tego ostatniego Związku jest najtańsza, najlepsza i czyniąca w zupełności zadość wymogom konkursu. Dotychczasowy wielki dostawca Katz wniósł ofertę o wiele wyższą od włościańskiej. W obecnym konkursie 29 ofert wpłynęło od producentów (obszarników i włościan), 22 ofert od kupców, z tego od oferentów chrześcijańskich 32, żydowskich 19. Komisja nie zdołała jeszcze dojść do ostatecznego rezultatu, wczoraj do późnej nocy robiono obliczenia. Oferta Związku ekonomicznego spółdzielni rolniczych w Lublinie ma wielkie szanse powodzenia i ze względu na interes Państwa, względnie tego rządu, będzie prawdopodobnie przyjęta.

— Porządkł w magistracie lwowskim. Donosiliśmy już niejednokrotnie o defraudacji w kasie miejskiego urzędu targowego. Wykryła ją komisja kontrolna, która nareszcie ustaliła wysokość kwoty zdefraudowanej, która wynosić ma 12 milionów marek polskich. Prokuratorja państwa zarządziła śledztwo karne przeciw defraudantowi. Gospodarkę obecną w magistracie charakteryzuje to najlepiej, że potrzeba było dopiero kontroli ze strony wydziału samorządowego, aby wpaść na trop wielomilijardowej defraudacji, która prawdopodobnie byłaby się ciągnęła latami — gdyby nie niespodziane szkontrum. Naczelnik biura targowego wpłacił do kasy miejskiej 3 miliony marek, które pokryją tylko część kwoty zdefraudowanej. Czy to nie prawdziwa sielanka w gospodarce magistrackiej. Ciekawa rzecz, kto pokryje resztę zdefraudowanej kwoty — powinni to bezwarunkowo uczynić ci, którzy brakiem spełnienia swego obowiązku u t. j. kontroli, ułatwili i umożliwili tę defraudację. Trudno przecież zważyć ten ciężar na obywateli m. Lwowa, którzy oburzeni są już aż nadto rozmaitemi podatkami miejskimi.

— **Nie wolno obnosić tablice.** Lwowska dyrekcja policji ogłasza: W ostatnich czasach rozpowszechnił się w mieście zwyczaj reklamowania zapomocą obnoszenia po ulicach dużych tablic i wózków reklamowych itp. tak, że niejednokrotnie kilka lub kilkanaście osób przeciąga ulicami i chodnikami wśród spacerującej publiczności.

Gdy taki sposób reklamowania, pomijając względy estetyczne przyczynia się do tamowania komunikacji kołowej i pieszej a częstokroć naraża przechodzącą publiczność na uszkodzenie cięśne, przeto dyrekcja policji we Lwowie wydaje po myśli rozporządzenia z 20 kwietnia 1854 La 96 Dz. p. p. bezwzględny zakaz obnoszenia takich tablic reklamowych, obwożenia wózków itp. po ulicach miasta bez uzyskania przedtem odnośnego zezwolenia ze strony dyrekcji policji.

Nie stosujący się do powyższego zakazu karani będą w myśl postanowień rozporządzenia z 20 kwietnia 1854 Nr. 96 Dz. p. p.

— (T.) **Oszustwa piekarzy lwowskich.** Urząd do walki z lichwą stwierdził, że waga chleba sprzedawanego za 1 kg jest mniejsza o około 10 dkg w bochenkach pochodzących z piekarń M. Seidena, ul. Korzeniowskiego 5. R. Graba, ul. Pełtewna 11 a, Goldy Weiss, ul. Słoneczna 36, Mosesa Fliegenleima, ul. Pełtewna 15 i Emila Opata, pl. Rzeźni 6.

— (T.) **Dyrekcja policji w Bratislavie** (Czechosłowacja) zwróciła się za pośrednictwem konsulatu czeskiego do Policji lwowskiej o współudział w wyszukaniu sprawców wielkiego włamania do magazynu jubilerskiego w Bratislavie. — Istnieją pewne poszlaki, że włamanie to nie było obce włamywaczom lwowskim. Włamania dokonano przez rozbranie sklepienia w podłodze. — Zrabowano obrzynną ilość biżuterji, ogólnej wartości około 400.000 czeskich koron.

— **Napad pijaka.** Do mieszkania ślusarza kolejowego p. Ignacego Weicha przy ul. Nabelaka 9 napadł 19 bm ślusarz kolejowy Kazimierz Pludrakowski z jakąś wesołą damą, wyrzucił z łóżka p. Weichową i ulokował tam swoją damę. Na krzyk p. Weichowej zbiegli się lokatorzy domu i zaatakowali intruza, który uciekł wraz z swoją przygodną przyjaciółką. Pani W. która była w odmiennym stanie — poroniła ze strachu. Policja poszukuje napastnika.

— (T.) **Skradziono z budowy** przy ul. Boimów narzędzia stolarskie i monterskie, pozostawione przez pracujących tam Wład. Żelazkiewicza i Edw. Illenberga. Narzędzia te zakopał na placu Dominikańskim Teodor Makor, którego aresztowano.

— (T.) **Z Przemysła przyjechały kraś** do Lwowa Olga Buffikówna i Stanisława Krzysztoń. Wraz z lwowskim złodziejem Ludwikiem Dubikiem z Kleparowa, ukradły Józefie Buffi, ul. Kasztelańska 15, garderobę i bieliznę wartości 200 zł.

Z całej Polski.

— **Odsłonięcie pomnika Wolności w Dziećcach** odbędzie się 14 września.

— **Niezwykły zbieg okoliczności.** Donosiliśmy wczoraj o śmierci długoletniego burmistrza i reagenta w Gródku Jagiellońskim śp. Adolfa Henzega, który zmarł w 94 r. życia. Równocześnie zmarła tego samego dnia 19 bm. jego małżonka Albertyna Henzowa w 90 r. życia.

— **Na emeryturę.** Inspektorat szkolny w Krakowie spensjonował 20 nauczycieli, którzy wysłużyli przepisane lata. Wszyscy emerytowani wbrew ich woli, wnieśli rekurs do kuratorjum, które jednak odrzuciło rekursy.

— **Delegacja związku studentów amerykańskich** z kilku uniwersytetów ameryk. przybyła do Poznania, gdzie podejmuje komitet akademicki. Związek studentów ameryk. zajmuje się niesieniem pomocy kolegom krajów, zniszczonych przez wojnę.

— **Dom dla oficerów** stanie w Krakowie przy ul. Lubelskiej i obejmować będzie 16 mieszkań. Budową domu zajmuje się D. O. K.

— **Transport 60 robotników polskich** do robót rolniczych i górniczych we Francji odszedł onegdaj z Krakowa. Następny termin przyjęć robotników 24. bm. w biurze pośrednictwa pracy w Krakowie.

— **Modlitwa urzędników państwowych.** Jedno z pism poznańskich donosi, że urzędnicy państwowi ułożyli następującą modlitwę do ministra p. Grabskiego:

Do Ciebie Ministrze skarbu zwracamy się w naszej potrzebie. Wezwawszy wszystkich poprzedników Twoich prosimy i Ciebie pełni ufności o pomoc. Troskliwy Ministrze przy obniżaniu poborów — zlituj się wreszcie nad oplakany stanem urzędniczym. Udzielaj nam troszkę większej opieki. Podnieś mnożnik, przynajmniej odpowiedni o 30 punktów dodatek na mieszkanie. Spraw, abyśmy znowu byli do ludzi zaliczeni, gdyż obecnie z nas urągają. Jak niegdyś przyobiecane nam lepszy byt, tak broń nas teraz od żebractwa i demoralizacji, abyśmy za Twoim przykładem i z Twoją pomocą wydatnie pracowali dla naszej wspólnej ojczyzny.

— (T.) **Zabójstwo rywala.** We wsi Wrocance pow. Krosno w sprzeczce po pijanemu zastrzelił rolnik tamtejszy 24-letni Stanisław Marecki, 28-letniego Karola Kusztyłę, z którym rywalizował o względy Katarzyny Rozmus z Niżnej Łąki. Już martwemu Kusztyłę zadał Marecki kilka ciosów nożem w głowę i w plecy. Po dokonaniu zabójstwa oddał się sam w ręce władzy. Przewieziono go do więzienia sądu powiatowego w Krośnie.

Z całego świata.

Święto węgierskie. Wczoraj z okazji święta węgierskiego wiele osób składało życzenia w selstwu węgierskiemu. „Kurjer Polski“ przypomina przy tej okazji, że stosunki ekonomiczne polsko-węgierskie rozwijają się pomyślnie. Wywozimy do Węgier: benzynę, węgiel, wyroby włókiennicze, importujemy zaś: wino, wyroby przemysłu elektrycznego i metalurgicznego.

— **Pojedynek kobiecy w Neapolu.** Dwie młode neapolitanki Concetta Palmira i Marja Maschino zakochały się w niejakim Manzim. Przyszło do pojedynku na szpady na bardzo ostrych warunkach. Pojedynek odbył się w lesie. Maschino odniosła ciężką ranę i przewieziona została do szpitala. Panna Palmira została uwięziona.

— **Zaczarowany młotek Ramsay'a Mac Donalda.** Angielski prezydent min. Ramsay Mac Donald uchodzi wśród wielu Anglików za — czarownika. Jego tajemna władza łączy się z młotkiem, umieszczonym na drzwiach, wiodących do jego biura na Downing Street 10. Od niejakiego czasu bowiem zauważyli woźni i pełniący służbę policjanci następujący ciekawy fenomen: Oto przed drzwiami ministra zjawiają się ludzie, jak iz wyglądu sędzić można, przyjeźdźni, którzy, obejrawszy już wszystkie ciekawości Londynu, przychodzą do ministerstwa i zbliżają się z odkrytą głową, nieomal na palcach do drzwi premiera, dotykając leciutko młotka, poczem oddalają się bez słowa. W niektóre dni przesuwa się obok drzwi prezydenta kilkaset osób. Nawet sprytni reporterzy londyńskich pism nie mogą znaleźć wytłomaczenia dla tej zagadki.

Kronika tarnopolska.

Wiec w sprawie podatku lokatorskiego, czyli „hejże na Soplicę!“

(Od naszego korespondenta.)

Tarnopol, w sierpniu.

Wieczorem w sobotę ub. tygodnia była sala tuł. magistratu widownią ciekawego zebrania. Oto z inicjatywy kilku ludzi, dobrze sytuowanych, miał się odbyć tu wiec protestacyjny przeciw uchwalonemu przez Radę przyboczną podatkowi lokatorskiemu. Chodziło im o to, że magistrat wyśrubować miał rzekomo za wysoko stawkę tego podatku, bo od 1½ do 2% od pomieszczeń, a 3 do 4% od lokali sklepowych z uwzględnieniem § 2 i 3 ustawy o ochronie lokat. z r. 1920.

I ostatecznie byłoby wszystko w porządku, bo każdemu obywatelowi wolno domagać się zmiany pewnych przypuszcmy nawet niesprawiedliwych czy nieuzasadnionych w tym wypadku, uchwał Rady miejskiej, jak i krytykować niezawście może i szczęśliwie zarządzenia tuł. magistratu, gdyby w całej tej imprezie chodziło o sprawę zasadniczą, a nie o załatwienie osobistych porachunków pewnych jednostek i partyj.

Oto postanowiono wyzyskać moment niezadowolenia, zwłaszcza w sferach kupieckich, przeciw powiększonemu podatkowi lokatorskiemu i przy tej sposobności uderzyć znowu w dr. Lenkiewicza, którego za wszelką cenę pragnęłyby endecja pozbawić stanowiska komisarza miasta. Tym razem uderzono jeszcze i z flanków, bo już w cały magistrat i Radę przyboczną w nadziei, że przecież jeżeli władze nie rozwiążą obecnej Rady, to przynajmniej skompletują ją przez powołanie tych kilku kantonów, pozostających na ich i miasta nieszczęście w bolesnym zapomnieniu.

Zwołano więc wiec, który ze względu na sobotę udał się znakomicie.

Salę magistratu wypełnili po brzegi kupcy żydowscy, a na tle tego zalewu uwypuklały się sylwety kilku zadowolonych chrześcijan-narodowych i kilku innych obywateli, którzy z obawy, by w czasie spodziewanej wymiany mózgów o nich nie zapomniano, wysuwają się także na widownię w nadziei, że przecież chwila szczęśliwa wyniesie ich w górę i uszczęśliwi nimi pozbawionych tak cennej opieki obywateli miasta.

I byłoby to wszystko komiczne, bo ostatecznie głosu paskarzy nikt na serjo nie bierze, wiedząc dobrze, że oni płacić nie lubią, gdyby w tem wszystkim nie było zarazem i trochę tragizmu, bo dowodu zanikania zmysłu i obowiązku obywatelskiego w pewnych sferach, które brać można na lep nie rzeczowemi argumentami, ale wprost cyrkowem rzucaniem się i to pełnem inwektyw na ludzi, którzy dla dobra miasta wiele zdziałali, włodarząc niem w czasach ciężkich ekonomicznie i powojennego zniszczenia.

I wtedy, kiedy należałoby ludziom otwierać oczy, że okres obecny wymaga ofiar na każdym polu, że miasto, pozbawione środków, nie odpowie swemu zadaniu i to właśnie w interesie szerokich warstw społecznych, że tych skutków powojennego zniszczenia bez środków materialnych nie da się usunąć, wtedy powiadamy, zjawiają się ludzie mali i arogują sobie, że oni są wyrazieli opinii ogółu, do którego reprezentowania nie mają najmniejszego prawa, ponieważ niektórzy z nich we własnym interesie powinni pozostać w cieniu i cieszyć się, że ich zalet i imion nie podaje się do wiadomości publicznej.

Pozatem muszą ci panowie zrozumieć, że wtedy tylko odgłosy zebrani takich mogą być brane poważnie, gdy opierać się one będą na argumentach rzeczowych i będą wykładnikiem żądań szerokich warstw, a nie kilku pogniwanym i prywatą zaślepionych jednostek z tej czy tamtej strony.

Jednocześnie i magistrat powinien po ostatniej tej hecy przyjść do przeświadczenia, że w interesie jego i prawdy należałoby częściej informować ogół obywateli o stanie swych prac i robót miejskich, a zarazem jak najczęściej zwoływać pełne posiedzenia rady przybocznej a tem samem podtrzymać też żywy kontakt z ogółem obywateli i wypełnić o ile możliwości — słuszne ich żądania.

Pn.

W kajdankach na pogrzebie swej żony.

Donoszą nam z powiatu zaleszczyckiego: W nocy, z 16 na 17-go bm. zdarzył się w Nyrkowie wrzuszający wypadek. Rolnik Zajączkowski Kazimierz, z niewiadomych dotąd przyczyn udusił swą żonę Janinę. Żyli oni ze sobą 17 lat, byli bezdzietni. Z początku do winy przyznać się nie chciał, jednak przy energicznych badaniach pol. państw. z Uścieczka zaleszcz. powiatu, przyznał się do winy i czynu, tłumacząc się tem, że uczynił to w śnie! Dnia 18 bm. po przeprowadzeniu, na miejscu popełnionej zbrodni sekcji, odbył się pogrzeb. Pierwszy za zwłokami szedł mąż, z twarzą smutną i strapioną, prowadzony przez dwóch policjantów na ostro, pobrękując żałośnie kajdanami, założonemi dla pewności na jego spracowane ręce.

Po pogrzebie odesłano zabójcę z powrotem do więzienia w Czortkowie. Sąd niewątpliwie wyjaśni tę sprawę, pod którą może się ukrywać tak dobrze morderstwo, jak i jakiś tragiczny przypadek.

Nekrologja.

†
NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

za spokój duszy ś. p.

EDMUNDA RIEDLA

kupca i obywatela m. Lwowa

odbędzie się w rocznicę śmierci w sobotę dnia 23. sierpnia 1924. o godz. 8 1/2 rano w kościele Archikatedralnym.

†

Eugenja Kołaczowska

wdowa po inżynierze Kolei państwowych

przeżywszy lat 73, zaopatrzona św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarła w Brzuchowicach, dnia 20. sierpnia 1924 r.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w piątek dnia 22. sierpnia 1924 r., o godz. 4-tej po południu z krypty kościoła OO. Bernardynów na cmentarz Łyczakowski do grobowca rodzinnego, na który w smutku pogrążona rodzina krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza.

Kabaret pływający.

(v) Daily Mail podaje ciekawe szczegóły, tyżące się tajemniczego okrętu, który zarzucił kotwicę koło wyspy Five, znajdującej się 30 mil od New-Yorku. Statek ten wedle konstrukcji wygląda na dawny parowiec niemiecki „Friedrich der Grosse“, który już podczas wojny uprawiał korsarstwo. Obecnie wywiesił flagę angielską i służy jako wesoła restauracja i kabaret „dla spragnionych miliardów“.

Statek ten jest duży (17.000 ton) i dlatego mógł się urządzić z największym komfortem. Są tam sale restauracyjne ze znakomitą kuchnią francuską, teatrzyk, kinomatograf, café chantant i w ogóle wszystko, co może uprzyjemnić hulawcze życie. Głównym jednak artykułem jest alkohol, którego jest podostatkim we wszystkich formach. Ceny oczywiście są odpowiednie jak dla miliardów, a jeden kieliszek szampana kosztuje „tylko“ 20 dolarów. Mimo to Amerykanie są bardzo zadowoleni z tego pływającego kabaretu i wymykają się tam z New-Yorku, unikając wzroku nie tyle mafionek i teściowych, ile czujnej policji. Pomysłowy zaś przedsiębiorca robi kolosalne interesy.

KURJER EKONOMICZNY

Lwów, 21. sierpnia.

+ Galicyjska Kasa oszczędności we Lwowie zamierza w najbliższym czasie podnieść stopę procentową do 12% od wkładek powyżej 100 zł, pozostawionych przynajmniej na 3 miesiące.

+ Reorganizacja kursów handlowych. Ministerstwo Oświaty zarządziło, że z początkiem roku szk. 1924/25 wszystkie bez wyjątku kursy handlowe obowiązują roczny kurs nauczania (10 miesięcy s kol.). Kurs może być półroczny (5 mies.) jedynie wówczas, gdy ogranicza się do nauki księgowości. — W miesiąc po rozpoczęciu roku szkolnego, czyli 1 października, kursy winny zamknąć listę nowowstępujących uczniów i nadać Ministerstwa. Po powyższym terminie kandydaci mogą być przyjmowani jedynie za zgodą Ministerstwa. Dla kursów, nauczających tylko księgowości, terminy prekluzyjne nadsyłania do Ministerstwa zamkniętych list uczniów, wyznacza się na 1 października 1 kwietnia.

+ O zahamowanie wzrostu cen żyta. Pisma warszawskie wyrażają opinię, że ewentualne zmniejszenie wywozu z ta zagranicę drogą podwyższenia opłat wywozowych, nie zahamuje dalszej wyżki jego cen, albowiem wewnętrzna cena żyta, przyjąwszy pod uwagę koszt przewozu i opłat, przekroczyła już parytet światowy, za kwinta bowiem żyta płać po 18 zł. Jedyną więc drogę dla zaradzenia obecnej sytuacji na rynku zbożowym widzą czynnicy kompetentne w obniżeniu cła przywozowego od żyta. Dopiero ukazanie się żyta zagranicznego zahamuje dalszy wzrost cen tego artykułu na rynkach krajowych.

+ W jakim stosunku wzrosły wpływy podatkowe? Dokonane ostatnio wyliczenia wskazują, iż wpływy z danin i monopolu za pierwsze 7 miesięcy r. b. zwiększyły się stosunku do r. 1922 o 265 proc., w stosunku zaś do 1923 o 412 proc. Najwięcej wzrósł wpływ z podatków bezpośrednich, nie licząc podatku majątkowego, bo w stosunku do r. 1922 — 771 proc., w stosunku zaś do r. 1923 — 553 proc. Cła wzrosły w stosunku do 1922 — 689 proc., w stosunku do r. 1923 — 399%, opłaty wywozowe w stosunku do r. 1922 — 1493 proc. w stosunku zaś do r. 1923 — 390 proc. Natomiast wpływy z podatków pośrednich, z opłat i należności oraz z monopolu wzrosły w dużo mniejszym stosunku, a mianowicie: Podatki pośrednie w stosunku do 1922 r. 171 proc., w stosunku do r. 1923 — 227 proc. Opłaty i należn. w stosunku do 1922 r. 241 proc., w stosunku do 1923 r. 202 proc. Monopole w stosunku do 1922 r. 250%, w stosunku do 1923 r. 306 proc. (AW.)

+ Dochody skarbu państwa według województw. Według ostatniego zestawienia wpływo do skarbu państwa w lipcu r. b. z najważniejszych danin i monopolu 111.1 milj. zł., z czego z podatków bezpośrednich 40.5 milj. zł., z podatków pośrednich 31.6 milj. zł., z ceł 22.3 milj. zł., z opłat i należności 7.4 milj. zł. i z monopolu 18.7 milj. zł.

Przy badaniu tych zestawień okazuje się, iż największe wpływy dało skarbowi państwa w lipcu województwo Warszawskie, następnie Poznańskie, Lwowskie, Łódzkie, Krakowskie, dalej zaś idąc województwa Białostockie, Kieleckie, Grudziądzkie, Lubelskie wreszcie Wileńskie, Poleskie i Łuckie.

Przy podatkach bezpośrednich ta kolejność się zmienia: Warszawa i Poznań pozostają na swoim miejscu, następnie idzie Łódź, Lwów i Kraków, wreszcie Kielce, Lublin, Grudziądz, Białystok, Wilno, Łuck i Brześć.

Przy podatkach pośrednich na pierwszym miejscu stanął w lipcu Poznań, następnie Lwów, na trzecim dopiero miejscu znalazła się Warszawa, na czwartym Kraków, następnie Grudziądz i dopiero na szóstym miejscu Łódź a za nią Kielce, Lublin, Łuck, Brześć, Wilno i na ostatku Białystok.

Według wpływów opłat stempłowych w lipcu na pierwszym miejscu stanęła Warszawa, następnie Lwów, Łódź, Kraków, Poznań, Kielce, Lublin, Wilno, Białystok, Grudziądz, Łuck i Brześć.

Zestawienie to nie obejmuje wpływów z woj. Śląskiego, które skarbu państwa otrzymuje częściowo. Nie wzięte również pod uwagę wpływy z monopolu i ceł, które przelewane są przeważnie bezpośrednio do Centralnej Kasy państwowej.

GIEŁDA LWOWSKA.

Ruch w akcjach niekotowanych ożywiony po kursach niejednolitych. Gazy rozpoczęły krusem wyższym od przedwczorajszego ale pod koniec obniżyły się i stały na wysokości ostatnich notowań, natomiast Jaworzno straciły około 150 punktów. — Niektóre z pomniejszych akcji nieco zwyżkowały, inne utrzymały się na poziomie przedwczorajszych notowań, reszta spadła o kilka punktów. W akcjach kotowanych silna baissa. — Arbitrażowe straciły zwyż 100 punktów. Browary z 12 spadły na 10.50, Chodorów z 8.60 na 7.40, Zieleniewski z 15.35 na 14. — Akcje bankowe w słabym obrocie, silnie zniżkowały Banku hipotecznego, inne utrzymały się na wysokości ostatnich notowań. Dewizy spadły w cenie. Zurych 97.80. Tendencja wybitnie zniżkowa. Usposobienie ożywione.

OBROTY W AKCJACH.

Bank Hipoteczny 0.80, 0.81; Bk. Powszechny Kredytowy 0.60, 0.62, 0.65; Bk. Przemysłowy 0.61, 0.68; Ziemiński Kredyt. 0.16, 0.18, 0.17; Browary 10.00, 10.25, 10.50; Chodorów 7.80, 7.50, 7.90, 7.60, 8.00, 7.40, 7.50, 7.65, 7.70; Chybie 11.00; Cegielski 0.88, 0.85, 0.84; Nafta 0.50; P. T. B. 21; Rakszawa 4.50; Siersza Górnicza 7.00, 6.80, 6.75, 6.85; Tesp 6.50, 6.60, 6.45, 6.75; Zieleniewski 14.50, 14.00, 14.35; Cmielów 0.80; Nitrat 0.50; Oikos 4.25, 4.20; Parowozy 0.54.

Niekotowane: Auto pozn. 0.25; Bk. Ziemiński (1000—100) 0.10, 0.11; Brugger 0.90, 0.95, 0.98, 0.99, 1.00; Czechowice 0.28, 0.30; Elektrownia nad Saniem 0.22, 0.21 1/2, 0.21; Gazy wschodnie 24.00,

22.50, 22.25, 22.00; Gazy zachodnie 5.00, 5.05, 5.10, 5.00, 5.06, 5.10; Gazociągi 0.32, 0.32 1/2, 0.33, mieef. 31.00; Gazolina 1.90, 1.92, 1.95, 1.94; Jaworzno (100) 26.00, 25.50, 24.75 (25) 26.50, 26.00, (drobne) 29.00; Len 0.90, 0.89, 0.87, 0.86; Przeworsk okaz. 305.00, imienny 275.00; Schön 126.00, 125.50; Węglówki 0.05, 0.04, 25, 0.04 1/2.

* * *
Obroty prywatne po za giełdą były wczoraj ożywione.

Dolary amerykańsk. 5.19 1/2 do 5.20; dolary kanad. 4.93 1/2 do 4.94; korony czeskie 0.15 1/2 do 0.15 1/2; lej 0.02 1/2 do 0.02 1/2, franki franc. 0.29 do 0.30 franki szwajcar. 0.97 do 0.98; funty szterl. 23.10 do 23.20; ruble a 500 i a 100 za 1 tys. 5 1/2 zł. do 5 3/4 zł., drobne za 1 tys. 2.00 do 2 1/2 zł., niemieckie tys. stare za sto tys. 75 do 80 zł.

Złoto: 20 kor. 21.70 do 21.80; 20 frank. 20.70 do 20.80; 20 mark. 23.80 do 24.00; 10 rubli 25.80 do 26.00 gr.

Srebro: kor. austr. 0.41 1/2 do 0.42; 5 kor. austr. 2.10 do 2.14; guldeny 1.05 do 1.08; ruble 1.80 do 1.85, kopejki za rubel 0.80 do 0.85.

+ Ceny zboża. Na giełdzie transakcji nie było. Ceny szacunkowe: Pszenica 23 do 24, żyto 13.25 do 14.25, jęczmień brow. 14.50 do 15.50, jęczmień past. 1.50 do 12.50, owiec 13.50 do 14.50.

AKCJE GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Przemysłowy 0.50, Małopolski 0.42, Zw. Sp. Zarobkowych 7.00, Ziemiński Kred. 0.20, Powszechny Kredyt. 0.12, Komercyjny 0.00, Tohan 0.00, Pharma 0.00, Impex 0.00, Rolniczy 0.00, Cmielów 0.0, Zieleniewski 19.50, Cegielski 0.85, Parowozy 0.55, Trzeb. żelazo 0.90, Górka 23.00, Siersza : órn. 7.00, Siersza elektr. 0.26, Tepege 4.00, Nafta 0.53, Pokucie 0.0, Krakus 1.00, Chodorów 7.00, Strug 1.00, Niemojowski 0.80, Piaseccy 1.40, Jaworzno dr. 28.00 (00) — 00.00, 00.00, Lokomotywy 1.00, Len 0.01, Nafta w Kr. 0.00, Azot 0.00, Węglówki 0.00, Glob 0.00, Nobel 0.00, Gazy wsch. 22.00, Gazy zachodnie 0.00, Chybie 10.30, Żelgu a 0.00, Trzebinia mydło 00.00, Azot 0.00, Synd. koszyk. 0.00, Pocisk 0.00. Tendencja silnie zniżkowa. (A. W.)

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

B. Dyskont. warsz. 0.00, B. dla Handlu i przem. 2.10, B. Kredytowy warsz. 0.50, B. Handlowy warsz. 8.50, Przemysł. Polskich 0.00, Przemysłowy warsz 0.00, B. Handl. Poznań 0.00, B. Przemysł. Lwów 0.62, B. Zw. Sp. Zarob. 6.90, B. Zachodni 0.00, B. Zw. Ziemiński 0.00, Cerrata 0.00, Tespy 0.00, Kijewski 0.00, Puls 0.00, Weit 0.00, Wilh. 0.00, Elektryczność 0.09, Pol. tow. elektr. 0.00, Chodorów 0.00, Czestokice 0.00, Częstokice 0.00, Gosławice 0.00, Michałow 0.00, Cukier 0.00, Węgiel 0.00, Pol. Nafta 0.00, Brugger 0.00, Nobel 0.00, Cegielski 0.00, Modrzejów V. 8.15, V-0.00, Norblin 0.00, Ostrowieckie 10.35, Parowozy 0.61, Pocisk 2.75, Rohn 0 em. 0.50, Starachowice 4.10, Ursus 0.0, Zieleniewski 15.50, Zawiercie 00.00, Żyrardów 00.00, Borkowski 0.00, Syndykate Rol. 0.00, Pol. Lloyd 0.00, Cmielów 0.00, Haberbusch 0.00, Spiess 0.00, Siła Światła 0.00, Firley 0.00, Łazy 0.00, Drzewo 0.00, Przem. leśny 0.00, Lilpop 0.00, Belbol 0.00, Hurt 0.00, Jabłkowscy 0.00, Transp. i Żegluga 0.00, Filtzner 0.00, Rudzki 0.00, 0.00, Konopie 0.00, Sirem 00.00, Zgierz 0.00, Pustelnik 0.00, Lenartowicz 0.00, Orthwein, 0.00, Klucze 0.00, Tepege 0.00, Ostrowiec 0.00, Spirytus 2.15, Zach. tow. 0.00, Korek 0.00, Majewski 00.00, BROWN Bover 0.00, Zj. Fabr. Masz. 0.00. — Tendencja zniżkowa. (AW.)

GIEŁDA GDAŃSKA.

Warszawa 105.00—105.00, Złoty 106.00—106.00, N. Jork 5,5500-5,5500, Londyn 00.00, Paryż 00.00-00.00, Szwajcaria 00.00-0 0.00, Niemcy 000,000-000,000, Włochy 00.00-00.00 (AW.)

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 193	Lwów 21 sierpnia	Warszawa 21 sierpnia	Zurych 21 sierpnia
	D e w i z y		
100 złotych	—	—	103.00
1 funt ang.	—	23.20	23.90
100 frs franc.	—	27.90	28.70
100 fr. szwaj.	—	97.75	100.00
100 fr. belg.	—	25.85	26.50
100 K czesk.	—	15.55	16.02
100 K węg.	—	0.00	0.6950
100000 k aust.	—	7.32 1/2	6.7
100 M niem.	—	00000	1.26
1 Dolar am.	—	5.18 1/2	5.33
100 Lir wł	0.00—0.00	23.20	23.42
100 Lei rum.	00.00	0.00	2.42
100 guld. hol.	—	201.25	206.75
100 K norw.	—	—	73.50
100 K duńsk.	—	—	86.00
100 K szw.	—	000.00	141.50
Hiszpanja	—	—	71.00
Belgrad	—	—	6.55
Pożycz. złota	—	6.60	—
Poż. dolar.	—	2.80	—
Bony złote	—	0.00	—
Miljonówka	—	0.65	—
	(AW)	(AW)	(AW)

Nadesłane.

22. VIII. 1924 PREMIERA w „MARYSIENCE” i „KOPERNIKU”

Wielki dramat z życia opryszków wielkowiejskich w 8 akt. P. T.: 7070

„KAPITAN KIDD”

„Bandera z trupia czaszką” — „Złowieszcy testament”
W głównej roli słynny aktor EDDIE POLLO.

Targi Wschodnie.

Detaliczna sprzedaż tytoniu na IV. Targach Wschodnich. Dzięki życzliwemu stanowisku min. skarbu zezwoliła podobnie jak w latach poprzednich generalna dyrekcja monopolu tytoniowego, zarządowi targów wschodnich na kreowanie na terenie wystawowym podczas trwania IV. Targów Wschodnich dla wygody publiczności pod własnym zarządem czasowego sklepu tytoniowego, w którym odbywać się będzie bezpośrednia sprzedaż wyrobów tytoniowych, wyłącznie tylko dla konsumentów pod dozorem specjalnie w tym celu wyznaczonych organów kontroli skarbowej. Ogólny kontyngent jaki „Targom” przyznano jest tak obfity, że starczy niewątpliwie przez cały czas trwania „Targów” na całkowite pokrycie masowego zapotrzebowania w jak najszerszych rozmiarach.

Celem odpowiedniego zaopatrzenia „Targów” w potrzebne w tym celu zapasy generalna dyrekcja monopolu tytoniowego zarządziła już wysyłkę wszystkich produkowanych sort tytoniowych od najtańszych do najwzrostniejszych gatunków w olbrzymich ilościach do urzędu sprzedaży wyrobów tytoniowych we Lwowie, który będzie aż do ewentualnego wyczerpania całego kontyngentu wydawał „Targom” codziennie zapasy.

— Danja wobec Targów Wschodnich. Poselstwo Rzeczypospolitej Polskiej w Kopenhadze przeprowadziło w sprawie Targów Wschodnich wymianę zdań zarówno z biurem informacyjno-ekonomicznym duńskiego Min. Spraw Zagranicznych jak i z centralną organizacją przemysłu duńskiego „Industrieraadet”, rezultatem czego pewna ilość firm opowiedziała się za pośrednim udziałem na Targach przez reprezentantów polskich, większość natomiast nie decyduje się na czynne wzięcie udziału ze względu na niekorzystną koniunkturę finansową, którą Danja przechodzi. Nie poprzestając na tem, poselstwo zwróciło się do „Industrieraadet” z propozycją zorganizowania wycieczki przemysłowców i kupców duńskich na T. W., wskazując w swoim liście na doniosłość stosunków gospodarczych polsko-duńskich na tle świeżo zawartego traktatu handlowego oraz na znaczenie handlowe lwowskiego rynku. W rezultacie wspomniana instytucja oświadczyła zgodę na podjęcie inicjatywy zorganizowania wycieczki, rozsyłając równocześnie do tamtejszej prasy komunikaty, w których wzywa do wzięcia udziału w wycieczce celem zaznajomienia się z ogólnym życiem Polski. Poselstwo ze swej strony zaznacza, że dojdzie do skutku tej wycieczki uważa za nader pożądane dla rozwoju stosunków handlowych polsko-duńskich i dołoży starań, ażeby sprawę doprowadzić do pomyślnego wyniku.

Co będzie w r. 3000?

Jeżeli ród ludzki rozmnażać się będzie w tym stopniu, jak to się działo dotychczas, to kula ziemską już w r. 3000 będzie przepełniona. Liczba mieszkańców naszej planety dojdzie w roku 3000 do 700 miliardów.

Taką przepowiednię wygłasza prof. uniwersytetu londyńskiego i prezydent sekcji geograficznej akademii nauk p. John William Gregory. Na konferencji brytyjskich badaczy natury, obradującej od pewnego czasu w Toronto, wygłosił on referat, w którym wywodzi:

Od 1906—1910 r. ludzkość powiększyła się w dwójnasób w stosunku do okresu lat 60, przed rokiem 1916. Przyjąwszy, że tempo rozmnażania się ludzi nie powiększy się, ani nie zmniejszy, lecz pozostanie na tym samym poziomie, co w r. 1910, to kula ziemską w okresie lat 120, czyli już w roku 2050, osiągnie tę maksymalną cyfrę lud-

ności, którą nasza planeta w swojej teraźniejszej formie będzie jeszcze mogła wyżywić.

W roku 3000 jednak, kula ziemską będzie już dała 700 miliardów ludzi zamieszkała, nawet wówczas, jeżeli uda się niezamieszkałe i nieuprawione jeszcze przestrzenie uczynić płodnymi to jest jeżeli cała ziemia od bieguna północnego do południowego zamieniona będzie w kwitnący ogród. A zatem w roku 3000 nastąpi na kuli ziemskiej straszny „gląd mieszkaniowy” w planetarnym znaczeniu tego słowa.

Rzecz oczywista, że taki stan rzeczy będzie także zaostrzał walkę o byt, wskutek czego nastąpi bój na śmierć i życie pomiędzy rasą białą i kolorową. Będzie to coś strasznie zgroźnego, jeżeli wojna światowa.

Przez takie to czarne okulary patrzy na przyszłość świata i rodzaju ludzkiego uczone angielski.

Przez szkło powiększające.

Bohaterskie czasy.

Zastanawiam się często nad tem, dlaczego czasy, opiewane przez Homera, nazwano bohaterskimi. Przyszedłem wkońcu do przekonania, że przyczyna tego leży we fakcie, iż nasz stosunek do czasów dawnych, określali zawsze ludzie nierealni: profesorowie i uczeni, mało znający się naprawdę na bohaterstwie.

Bo — proszę zauważyć — na czem polegały te bohaterstwa Achillesów i Odysseusów? Czynili przecież tylko to, co musieli czynić Bohaterstwo zaś wymaga dobrowolnego poświęcenia siebie samego dla idei.

Wiadomo, że Achilles długi czas ukrywał się w przebraniu kobiecym, wśród sług, byle tylko uniknąć służby wojskowej. Znalazł go tam dopiero Odysseus. Ale i ten nie chciał początkowo iść na front, lecz udawał z powodzeniem warjata w litce i tylko jakiś lekarz wojskowy poznał się na symulacji. Podrzucił mu syna pod pług, mówiąc: Jeśli jest warjat, to syna nie pozna. W ten sposób Odysseus się zdradził i ze złości nie dał spokoju i Achillesowi.

Jakaż zatem różnica istnieje między pp. Achillesem Szybkonogim lub Odysusem Przebiegłym a dzisiejszymi naszymi współobywatelami pp. Achimem Schnellfussem lub Ozjaszem Listigiem, którzy nie lubią tak samo wojny, i wolą być jakiś czas tchórzem, niż „całe życie trupem”.

A może te bohaterskie czasy polegały na żądzy czynów wielkich i niestychanych wysiłków? Nic podobnego! Taki Chryzys, gdy mu zabrano córkę, zamiast działać, wzeszczał godzinami i kłął, aż się Apolinowi sprzykrzyło i zesłał zarazę. I ta tylko różnica istnieje między tymi bohaterami, a dzisiejszymi ludźmi, że obecnie, gdybyśmy nawet lata całe krzyczeli: „Niech ich cholera ściśnie”, krzywdziciele dalej chodzą sobie będą zdrowo.

Kiki.

Sport.

Czasopisma.

Tygodnik lwowski „Sport” z 20 bm. W tekście na pierwsze miejsce wybija się aktualny artykuł Kaz. Hemerlinga pt. „I znowu ograbia się nasze fizyczne wychowanie?”, w którym autor występuje przeciw zniżeniu rocznych kursów (lwowskiego, krakowskiego i poznańskiego) wychowania fizycznego, apelując do Sejmu o kreowanie dwuletniego studjum na wszystkich uniwersytetach polskich. Czytamy dalej szczegółowy opis zawodów piłkarskich Warszawa—Lwów o puchar „Wieku Nowego” i historję 15-letniego istnienia i działalności Ł. K. S., od szeregu lat mi-

strza okręgu łódzkiego. Obszerną kronikę sportową w dziejach piłki nożnej, pływania i kolarstwa urozmaicają piękne zdjęcia z ważniejszych niedzielnych zawodów sportowych.

„Sport” służący od trzech lat szerzeniu w Polsce idei wychowania fizycznego, zasługuje na szerokie rozpowszechnienie i poparcie.

Piłka nożna.

Czarni—Lechja. Match o mistrzostwo klasy A pomiędzy powyższymi drużynami odbędzie się w niedzielę 24-go bm. o g. 4:30 w parku sportowym I. L. K. S. „Czarni”. Ze względu na dobrą formę, w jakiej się znajduje obecnie „Lechja” czego dowodem jej zwycięstwo nad „Polonją” przemyską, zawody zapowiadają się ogromnie interesujące.

Sprawa zatargu „Pogoni” z prasą sportową. Na posiedzeniu przedstawicieli prasy i L. O. Z. P. N-u, w dniu 15 b. m., zgodzono się na rozstrzygnięcie sprawy zatargu przez sąd polubowny. Prasa wybrała na swego arbitra p. A. Nechay'a, nie przerywając aż do załatwienia ostatecznego zatargu zgodnie uchwalonego bojkotu „Pogoni”.

Stan rozgrywek o mistrzostwo w okręgu lwowskim przedstawia się następująco:

1. Czarni: 1 gra, 1 wygrana, 2 punkty.
2. Lechja: 2 gry, 2 wygrane, 4 punkty.
3. Hasmona: 1 gra, 1 remis, 1 punkt.
4. Polonja: 2 gry, 2 przegrane, 0 punktów.
5. Rewera: 1 gra, 1 przegrana, 0 punktów.

Stan rozgrywek o mistrzostwo w okręgu warszawskim:

1. A. Z. S.: 1 gra, 1 przegrana, 0 punktów;
2. Czarni (Radom): 2 gry, 1 remis, 1 przegrana, 1 punkt;
3. Legja: 2 gry, 2 przegrane, 0 punktów;
4. Polonja: 2 gry, 2 wygrane, 4 punkty;
5. Varsovia: 2 gry, 1 wygrana, 1 remis, 3 punkty;
6. Warszawianka: 3 gry, 2 wygrane, 1 remis, 5 punktów.

Program zawodów międzynarodowych przyjęty przez Międzynarodowy związek piłki nożnej obejmuje między innymi: 31 sierpnia br. w Budapeszcie Polska—Węgry, 11 października br. w Helsingforsie Finlandja—Polska.

Piłka nożna za granicą. We Wiedniu: Rapid—W. A. F. 3:1. Admira—Wacker 1:0, Sportklub—Rudolfshügel 4:2.

W Kopenhadze: Boldklub—U. T. E. (Węgry) 2:0.

W Pradze: Slavia—Union Žižkow 8:0.

W Lipsku: Berlin—Lipsk, zawody międzymiastowe, 2:2.

Lekko-atletyka.

Zawody o mistrzostwo szwedzkie przyniosły wspaniałe wyniki. Na szczególną uwagę zasługują dwa rekordy: 1) bieg na 400 m., Engdahl 48:2 sek. i 2) bieg sztafetowy 4×400 m., Helas 3:21.1 min.

Pływanie.

Na zawodach pływackich we Wiedniu osiągnął pływak Weismueller na 100 m. czas 57:8 sek., który jest lepszym od światowego rekordu.

MIĘDZYNARODOWY TURNIEJ WALK ZAPASNICZYCH O MISTRZOSTWO.

Szesnaście dzień turnieju.

Do wczorajszych zapasów o mistrzostwo wystąpiły w dalszym ciągu wylosowane dwie pary a to „Czarna Maski” contra Hajeek (Bern) oraz murzyn Salvator Bambula (St. Zjedn.) (poraz drugi) contra Roland (Danja).

Pierwsze spotkanie ze względu na olbrzymią przewagę „Czarnej maski” nad Hajekiem, kończy się już w 2^{1/2} minucie zwycięstwem tejże. Nieznany zapasnik kładzie swego przeciwnika ładnym chwytym z „mostka”.

W drugim spotkaniu (poraz drugi) pokonuje murzyn Salvator Bambula — dotychczas niepokonanego ulubieńca publiczności Rolanda, również chwytym z „mostka” w 17 minucie w dosyć brutalnie przez zwyciężcę prowadzonej walce.

Dziś dalszy ciąg turnieju.

J. H.

Czas odnowić przedpłatę!

Prosimy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty

na **WRZESIEŃ 1924.**

wraz z ewentualną zaległością celem uregulowania nakładu

Cena prenumeraty „Kurjera Lwowskiego” wynosi miesięcznie:

We Lwowie

do odbierania w administracji „KURJERA LWOWSK.” 3 zł 30 gr
Kwartalnie 9 „ 40 „

We Lwowie z odnośnikiem

do domu 3 zł 60 gr
Kwartalnie 10 „ 20 „

Z przesyłką pocztową w całej

Polsce 3 zł 60 gr
Kwartalnie 10 „ 20 „
Zagranicą 5 zł 50 gr
Kwartalnie 15 „ 50 „

Cena pojedyncz. numeru 15 gr.

Na dworcach kolejowych 17 gr.

„AEROLLOYD“

Człowieku postępowy korzystaj z komunikacji powietrznej, bo oprócz przyjemności oszczędzasz na czasie, a czas to pieniądz.

Polska Linja Lotnicza „Aerolloyd“

przewozi pasażerów, pocztę lotniczą i towary codziennie z wyjątkiem niedziel do i z Gdańska Lwowa i Krakowa

ROZKŁAD LOTÓW

Czas	Kierunek	Czas
16.00 19.00	↓ Warszawa Gdańsk ↑	12.00 9.00
15.00 18.00	↓ Warszawa Lwów ↑	11.00 8.00
15.00 17.15	↓ Warszawa Kraków ↑	11.45 9.30

Pocztę lotniczą należy nadawać w Urzędach pocztowych. Listy doręcza się natychmiast po przybyciu samolotu, a zatem dochodzą prędzej niż zwykła depesza. Wszelkie informacje udziela:

Warszawa Centrala. Nowy Świat 24. Tel. 900
Lwów, Zastępstwo Aerolloydu Hotel George'a
Kraków, ul. Anny 4 Tel. 32-22
Gdańsk lotniśko w Langfuhr Tel. 27-46
Nie bój się! Latamy 3-ci rok, a wypadku jeszcze nie było.

Dwupiętrowa kamienica

w śródmieściu z komfortem zaraz do sprzedania.

Blizsza wiadomość w kancelarii adwokatów pp. dra Grzesika i dra Korenckiego o we Lwowie ul. Bourlard 2. 6689

Komenda Policji Państwowej, powiatu Rówieńskiego w Równem.

Podaje do wiadomości, że dnia 15. września r. b. o godz. 8 rano odbędzie się

Przetarg publiczny

w Korcu powiat Równe

na niżej wyszczególnione stare przedmioty wojsk. bluzy sukienne 640 szt., bluzy drelichowe 69 szt., koszulki drelichowe 69 szt., buty kawaleryjskie 254 par buty filcowe 174 par, śniegowce gumowe 17 par, chusteczki do nosa 164 szt., kożuchy 40 szt., koszule letnie 829 szt., koszule zimowe 400 szt., kalesony letnie 70 par, kalesony zimowe 570 par, spodnie sukienne 650 par, spodnie drelichowe 316 szt., ponadto wiele innych sort mundurowych i inwentarza jak kotły, kociołki, solniczki, naczynia kuchenne i t. p., zaś w dniu 20-go września sprzedane zostaną w Równem wozy taborowe.

Reflektanci na kupno złożą w Pow. Komendzie Równe do dnia 10. września wadium w kwocie 250 zł.

7002

Komendant powiatowy.

SYNDYKAT ROLNICZY

w Krakowie

ODDZIAŁ we LWOWIE

pl. Marjacki 10.

dostarcza zboża siewne i konsumpcyjne kupuje koniczynę białą i czerwoną. 7007

Prawdziwą i oryginalną **Baicę Dupuya** do zboża przed siewem, przeciw śnieci, murzu, rdzy i gryzoniom znaną od 55 lat jako najlepszą i powszechnie używaną poleca i wysyła natychmiast **JAN SUDHOFF** magazyn farb LWÓW, AKADEMICKA 1. 8. 6961

Nauka i wychowanie.

Szkola Jordanowska-Listopada 52. cztery klasy powsz. i cztery klasy szkoły średniej przyjmuje wpisy. Nauka 2. września. 6977

Koncesjonowane Kursy Handlowe J. Hirschsprunga ul. Łyczakowska 34. przyjmują wpisy na kursy półroczne i jednoroczne. Stenografia i pisanie na maszynie. 6972

Szkołka i szkoła powsz. im. Dra Niemca Pełczyńskiego 28. (Supińskiego) przyjmuje wpisy. Nauka 2. września. 7004

Posady i prace.

Apteka lwowska z mieszkaniem, poszukuje asystentki katolickiej. Zgłoszenia pod Apteką do administracji „Kurjera Lw.”. 6985

Egzaminowany maszynista mechanik do maszyn, długoletni praktyk wykonywał roboty samodzielnie, przy maszynach, parowych, rolniczych, pługach motorowych, młynach, motorach, samochodach, gorzelniach poszukuje posady od zaraz, obznajomiony z prowadzeniem elektrowni, może przyjąć posadę we dworze. Połak lat 39. Małopolanin. Zgłoszenia Lublin poste restante pod „Maszynista”. 6989

Różne.

Letnisko Korczyn p. Synowódzko wyżne dwór od 20. sierpnia wolne pokoje umeblowane bez pościeli z utrzymaniem po 6 złp. dziennie. 7003

Zgubiony portfel, tramwaj Z. D. zawierający 20 zł. patent dojrzałości różne zapiski. Uprasza się ewentualnie o zatrzymanie gotówki a zwrot papierów Stanisław Franz, Horobiowski. Anczewskich 7. 9700

Inserujcie się

W „KURJERZE”
: : : LWOWSKIM”

Kupno i sprzedaż.

Plusze na płaszcze i futra damskie oraz BARANEK popielaty na płaszczyki dziecięce poleca najtaniej fabryczny skład sukna Ludwik Ralski Lwów, ul. Rutowskiego 7. (naprzeciw Katedry). 6990

WAGI ZBOŻOWE

pierwszorzędnych fabrykatorów zagranicznych

poleca firma

LEON APPEL i Ska

Lwów, Legionów 1.

Tel. 458.

1596

Motory ropne, tokarnie, heblarki, strugarki, gnaty, lokomobile, cement, wapno, pape, prasy do dachówek, „PILOT” Lwów, Batorego 4. - wek poleca - 688

L. 8621/24.

OGŁOSZENIE.

Państwowy Zakład dla umysłowo chorych w Kulparkowie, kupuje opasowe bydło na rzeź, w ilości 50 sztuk miesięcznie.

Producenci z wykluczeniem jakichkolwiek pośredników, zechcą wnieść oferty z podaniem wszelkich warunków, na ręce Zarządu powyższego Zakładu. za Dyrektora Zakładu Dr Jan Fox m. p. 7006

Zakład dentystyczno-techniczny Franciszka Rosyka

Lwów, ul. Staszica 8. i. p. po ferjach ponownie otwarty. 6981

Rozkład jazdy pociągów kolej. od 1. czerwca 1924.

Z dniem 1-go czerwca wchodzi w życie nowy rozkład pociągów wedle którego ruch pociągów pasażerskich we Lwowie przedstawiać się będzie następująco:

I. Ze Lwowa odchodzą:

Do Bielska 7:45, Borystawia (via Stryj) 9:40, 19:20, 23 15, Grajewa (via Sapieżanka) 9:40, Jaworowa 7:15, 17:25, Katowic 10:10, Kołomyji 14:25, Kowla (via Sapieżanka) 18:36, Ławocznego 7:10, 16:05, Nowego Zagórza (via Sambor) 7:50, 23 10, Piotrowic 3:55, 19:40, 20:40, Podhajec 7:35, 16:25, Poznania 15:25, Rawy Ruskiej 8, 19, Równego (via Krasne) 13 45 22 35, Skarżyska 17:50 Sianek (via Sambor) 14:05, Sniatyna 9:30, 10 05, 20, 23, Stanisławowa 6:25, Stojanowa 7:05, 17:35, Tarnopola (via Krasne) 6:20, 9:20, 15:50, 23:45, Warszawy (via Rozwadów) 9:35, 20:10, (via Bełzec) 14:10, 23:35, Wilna (via Sapieżanka) 9:40, (via Krasne) 13:45, 22:35, Zdobunowa (via Krasne) 13:45, 22:35, Żywca 23:40.

(Póttuste cyfry oznaczają pociągi pospieszne).

III. Pociągi podmiejskie.

Ze Lwowa odchodzą:

Do Brzuchowic 10:30, 13 55 (w niedziele i święta od 1. czerwca do 30. września i od 15. maja do 4. czerwca 1925) 15:20, 17, (w niedziele i święta jak wyżej), 18 20, (w niedziele i święta j. w.), 20:45, (1. lipca do 31. sierpnia w niedziele i święta rz.-kat.), Chodorowa 17:40, Gródka Jagiell. 14:10 (kursuje na odcinku Mszana - Gródek tylko każdej soboty) 16 15, (codziennie z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt), Janowa 13:35, (od 1. czerwca do 31. sierpnia w niedziele i rz. kat. święta), Komarna 14:50, (1. czerwca do 30. września 1924 i od 1. maja do 4. czerwca 1925 codziennie), Mszany 6, (codzień prócz niedziel i świąt), 14:10, Szczerca 14:15, (1. czerwca do 30. czerwca 1924 i od 1. września do 4. czerwca 1925 codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt).

II. Do Lwowa przychodzą:

Z Bielska 17:15, Borystawia (via Stryj) 6:45, 13:55, 18:25, Grajewa (via Sapieżanka) 19:45, Jaworowa 8:15, 17:15, Katowic 19:05, Kołomyji 12:05, 22:29, Kowla (via Sapieżanka) 9:18, Ławocznego 9:55, 22 10, Nowego Zagórza (via Sambor) 7:20, 19:25, Piotrowic 6:55, 7:55, 21:20, Poznania 12:35, Podhajec 8:51, 22:30, Rawy Ruskiej 8:44, 20:27, Równego (via Krasne) 7:25, 16:20, Skarżyska 5:30, Sianek (via Sambor) 10:05, Sniatyna 5:55, 9:10, 17 20, 18:50, Stojanowa 10:20, 18 50, Tarnopola (via Krasne) 6, 12:25, 18:35 22:05, Warszawy (via Rozwadów) 8:20 19:35, (via Bełzec) 6:10, 15:40, Wilna (via Sapieżanka) 19:45, (via Krasne) 7:25, 16:20, Zdobunowa (via Krasne) 7:25, 16 20 Żywca 9:50.

Do Lwowa przychodzą:

Z Brzuchowic 7:32, 11:30, 14:56, (od 1. czerwca do 30. września i od 15. maja do 4. czerwca 1925 w niedziele i święta), 16:40, 18:02 (jak wyżej) 20:05 (jak wyżej), 21:45, (1. lipca do 31. sierpnia w niedziele i święta rzym. kat.), Chodorowa 7:10, Gródka Jagiell. 16:35, (co soboty), 18:35, (codziennie z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt), Janowa 20:40 (od 1. czerwca do 31. sierpnia w niedziele i święta), Komarna 21:05, (od 1. czerwca do 30-go września 1924 i 1. maja do 4. czerwca 1925 codziennie), Mszany 7:25 (codzień prócz niedziel i świąt), 15:30 (codzień, prócz soboty), Szczerca 17:08, (1-go czerwca do 30. czerwca i od 1. września do 4. czerwca 1925 codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt).